

Klimaordfører Mai Villadsen på visit i Enhedslisten Afdeling Norddjurs 26 september 16:30-18:00

1 16:30-16:45 fra Glesborg til Rimsø.

Køretur med Ulf og Lone gennem klimabelastende landbrugsindustri i lavbundslande.

2 16:45-17:30 Besøg i Rimsøhuset hvor vi hilser på medlemmerne i Enhedslisten Norddjurs.

3 17:30-18:00

Køretur med Ulf og Lone fra Rimsø til Fornæs.

Forbi Vandcenter Djurs nye moderne vandværk til det sidste stop, som er Fornæs Jyllands østligste punkt. På vejen fortæller Ulf om AquaDjurs som er vores kommunalt ejede spildevandsselskab.

Lidt om de forskellige seværdigheder vi kommer gennem:

#### FRA GLESBORG TIL RIMSØ

Området vi kører gennem på vej fra Glesborg til Rimsøhuset er på veje anlagt på dæmning i lavbund. Den korte tur giver et glimrende indtryk af de lokale svinebønders pres på lavbundsarealer og lokalmiljø.

#### RIMSØ

Rimsøhuset er et frivillig drevet kulturhus med BB i et nedlagt plejehjem fra 70-erne midt i Svineindustriens Højborg.

Området fra A16 Randersvej er anlagt på dæmning i lavbund som vi kører gennem på vej til Rimsøhus og giver et glimrende indtryk af de lokale svinebønders pres på lavbunds arealer og lokalmiljø.

Rimsøhuset er højt beliggende på gammel ø i landskabet og herfra er der view over svineindustrien mod syd og vest hvor Jesper Andersen har 1000 hektar jord og opdrætter 2000 søer og 90000 smågrise årligt i og omkring Ådalen med 15 ukrainske landarbejdere på 5-års (slave)kontrakter.

Virksomheden er ejet af AP Pension efter Jespers konkurs med 400 mio og har så vidt vides aldrig betalt noget særligt i skat.

Mod nord og øst ligger svinebonden Lars Jacobsen der sammen med Peter og Lars Keiser har 1000 hektar fra Rimsø til Glesborg Kær og som heller ikke så vidt vides betaler noget særligt i skat.

I Rimsøhuset bliver der lejlighed til at høre om hvordan det er at bo midt i højborgen for Svineindustri, kartoffelindustri og mælkeindustri.

Vi vil tage fat på to hovedpunkter;

#### LOKALMILJØET

Et lokalmiljø udsat for et stort pres fra kvælstof, gylle og sprøjtegifte med sprøjteskader i private haver, i grundvandet og i vores havmiljø.

Klimabelastningen er særlig stor fordi kvælstof udledning og dyrkning foregår på lavbundsjorde med højt CO2 indhold, lavt til grundvandet og med direkte forbindelsen til Kattegat gennem de mange åer der løber igennem Ådalene.

Vores lokalmiljø er udsat for et stort pres fra kvælstof, gylle og sprøjtegifte med sprøjteskader i private haver, i grundvandet, i vores havmiljø med den klimabelastning kvælstof udledning og dyrkning i lavbund medfører.

Vi borgere har et akut behov for lokal information, tilsyn og kontrol med udledninger i vores miljø. Vi har et demokratisk krav på offentligt tilgængelige informationer om sprøjte og gødningsplaner. Informationer der er afgørende hvis borgere, lokalpolitikere og vores NGOer på sigt skal kunne være med til at informere og føre tilsyn med klimabelastning fra landbrugsindustrien.

## UDTAGNING AF LAVBUND

Norrdjurs Kommune har med store arealer af kystnær drænet og dyrket lavbund et uudnyttet potentiale for udtagning af betydelige arealer lavbundsjorde til forbedring af CO2 regnskab grundvand, havmiljø og biodiversitet.

Lovindgreb med ekspropriering af lavbund er nødvendig, da frivillighed har trange kår i Norrdjurs og andre østjyske kystkommuner.

Vores lavbundsjorde i Norrdjurs består i store træk af drænet havbund, beliggende i kystbælte er kystnære lavbundsjorde optimale til dyrkning af CO2 belastende afgrøder som kartofler, gulerødder, majs og rasp.

Kulstof bliver systematisk pløjet op af jorden og udledt i atmosfæren sammen med udledning fra store bestande af kvæg og svin.

Al forbrug af grundvand og udledning fra landbrug af forurenede grundvand, sprøjtegifte, kvælstof og gylle er pt. uden for demokratisk kontrol.

## AQUADJURS FORNÆS

Efter medlemsarrangement i Rimsøhus kører vi langs nordkysten gennem flere landbrugsarealer til AquaDjurs, der renser det meste vand fra Norrdjurs ved Fornæs som er Jyllands østligste punkt.

Vi skal se på hvordan kommunale selskaber i Norrdjurs er kommet i front med klimatiltag som modsvar på presset fra den dominerende landbrugsindustri.

## VANDCENTER DJURS

Vi kommer forbi to vandværker gammelt og nyt Vandcenter Djurs som genrejser skov, nedlægger borer i forurenede Ådale og opretter nye borer i skov til 17000 kunder fortrinsvis i Grenå bl.a. er Kildeskoven ved Grenå rejst af Vandcenter Djurs

## AQUADJURS

Vores byrådsmedlem Ulf Harbo der som folkevalgt har bestyrelsespost i AquaDjurs fortæller om det kommunale selskabs klimatiltag og potentialet i kommunale selskaber for finansiering af

yderligere opkøb af lavbund til klimaparker (solceller og natur) ydermere har vi et forslag i vores kommunale Vandforsyningsplan om at alle forurenede brønde skal nedlægges og tilsluttes forbrugerejet vandforsyning også brønde tilsluttet Landbrugsvirksomhed.

Forslaget vil betyde øget kontrol med og begrænsning af landbrugets forbrug og udledninger. Ydermere vil afgift fra landbrug kunne bidrage til at sikre drikkevandet i kommunen og løfte de klimatiltag vi på sigt vil kunne investere i vha. vores kommunale forsyningsselskaber.